

نظامنامه‌ی اتحادیه کمونیست‌ها

پرولتاریای همه کشورها متحد شوید!

بخش اول: اتحادیه

ماده ۱- هدف اتحادیه: سرنگونی بورژوازی و استقرار حکومت پرولتاریا، از میان بردن جامعه‌ی بورژوازی متکی به اختلافات طبقاتی، و بنیانگذاری یک جامعه‌ی بدون طبقه و بدون مالکیت خصوصی است؛

ماده ۲- شرایط عضویت عبارت اند از:

الف: داشتن نحوه‌ی زندگی و فعالیتی که متناسب با این هدف باشد؛

ب: صرف انرژی و کوشش برای تبلیغ انقلابی؛

پ: پذیرفتن کمونیزم؛

ت: پرهیز از شرکت در هر نوع تشکیلات سیاسی و ملی ضدکمونیستی و در صورت شرکت در هر نوع تشکیلاتی، اطلاع دادن امر به مسئولین مربوطه،

ث: اطاعت از تصمیمات اتحادیه؛

ج: سکوت و رازداری در مورد کلیه‌ی موضوعات مربوط به اتحادیه؛

چ: عضویت هر فرد باید به اتفاق آراء به تصویب انجمن برسد؛

هر کس که مشمول این شرایط نباشد، حق عضویت در اتحادیه را ندارد (نگاه کنید به بخش هشتم)؛

ماده ۳- تمام اعضاء، برابر و برادر می‌باشند و در این خصلت، در هر وصفی موظف به کمک به یکدیگر هستند؛

ماده ۴- اعضاء، دارای اسامی تشکیلاتی می باشند؛
 ماده ۵- تشکیلات اتحادیه عبارت است از: انجمن ها، حوزه ها، حوزه های
 رهبری کننده، کمیته مرکزی و کنگره؛

بخش دوم: انجمن

ماده ۶- انجمن از حداقل ۶ عضو و حداکثر ۲۰ عضو تشکیل می شود؛
 ماده ۷- هر انجمن، یک رئیس انتخاب می کند. رئیس، مدیریت جلسه را
 به عهده دارد و معاون، صندوق مالی انجمن را اداره می کند و در غیاب
 رئیس، جانشین او می باشد؛
 ماده ۸- پذیرفتن اعضای جدید به وسیله ی رئیس انجمن و عضو
 پیشنهاد کننده، و با موافقت قبلی انجمن، صورت می گیرد؛
 ماده ۹- انواع مختلف انجمن ها، متقابلاً با یکدیگر آشنائی نداشته و هیچگونه
 مکاتبه ای با هم نخواهند داشت؛
 ماده ۱۰- انجمن ها، اسامی مختلفی دارند؛
 ماده ۱۱- هر یک از اعضاء موظف است تغییر محل سکونتش را از قبل
 به اطلاع رئیس انجمن برساند؛

بخش سوم: حوزه

ماده ۱۲- حوزه حداقل از ۲ و حداکثر از ۶ انجمن تشکیل می یابد؛
 ماده ۱۳- رؤسا و نایب رئیسان انجمن ها، حوزه رهبری کننده را تشکیل
 می دهند، که از میان خود یک رئیس انتخاب می کند. حوزه با انجمن های خود
 و حوزه ی رهبری کننده مربوطه مکاتبه می کند؛

ماده ۱۴- حوزه ی رهبری کننده، هیأت اجراییه ی تمام انجمن ها و حوزه ها را تشکیل می دهد؛

ماده ۱۵- انجمن هائی که منفرد هستند، باید یا به یکی از حوزه هائی که تاکنون وجود داشته اند، ملحق شوند و یا آن که با سایر انجمن های منفرد، حوزه ی جدیدی را تشکیل بدهند؛

بخش چهارم: حوزه ی رهبری کننده

ماده ۱۶- حوزه های مختلف یک کشور و یا یک ایالت، تحت سرپرستی یک حوزه ی رهبری کننده قرار دارند؛

ماده ۱۷- تقسیم بندی حوزه های اتحادیه در ایالت و یا انتصاب حوزه ی مدیریت، به وسیله ی کنگره و به پیشنهاد کمیته ی مرکزی صورت می گیرد؛

ماده ۱۸- حوزه ی رهبری کننده، هیأت اجراییه کلیه ی حوزه های ایالت خود بوده و با حوزه های خود و کمیته ی مرکزی روابط کتبی دارد؛

ماده ۱۹- حوزه هائی که تازه تشکیل می شوند، به نزدیک ترین حوزه ی رهبری کننده ملحق می گردند؛

ماده ۲۰- حوزه های رهبری کننده، موقتاً در مقابل کمیته ی مرکزی و اصولاً در مقابل کنگره مسنول می باشند؛

بخش پنجم: کمیته ی مرکزی

ماده ۲۱- کمیته ی مرکزی، هیأت اجراییه ی تمام اتحادیه بوده و در این مقام در مقابل کنگره مسنول می باشد؛

ماده ۲۲- کمیته ی مرکزی، حداقل از پنج عضو تشکیل می شود و از حوزه ی رهبری کننده محلی که کنگره در آن تشکیل شده است، انتخاب می گردد؛

ماده ۲۳- کمیته ی مرکزی با حوزه های رهبری کننده ارتباط کتبی دارد و هر سه ماه یک بار در مورد وضع تمام اتحادیه به آن ها گزارش می دهد؛

بخش ششم: مقررات مشترک

ماده ۲۴- انجمن ها و حوزه های رهبری کننده و هم چنین کمیته ی مرکزی، لاقلاً هر ۱۴ روز یک بار تشکیل جلسه می دهند؛

ماده ۲۵- اعضای حوزه ی رهبری کننده و کمیته ی مرکزی، برای مدت یک سال انتخاب می شوند. آن ها می توانند مجدداً انتخاب بشوند و یا هر زمان، از طرف انتخاب کنندگان از کار برکنار گردند؛

ماده ۲۶- انتخابات در ماه سپتامبر صورت می گیرند؛

ماده ۲۷- مسئولین حوزه ها موظفند، که مباحثات انجمن ها را متناسب با اهداف اتحادیه اداره کنند. چنان چه کمیته ی مرکزی بحث درباره ی مسایل خاصی را متضمن منافع عمومی و بلاواسطه ای تشخیص بدهد، در این صورت باید تمام اتحادیه را دعوت به بحث درباره ی آن مسایل بنماید؛

ماده ۲۸- اعضای منفرد اتحادیه، باید لاقلاً هر سه ماه یکبار و انجمن های منفرد لاقلاً هر ماهه با مسئولین مربوطه ی حوزه تماس کتبی داشته باشند؛ هر حوزه باید لاقلاً هر دو ماه یکبار به حوزه ی رهبری کننده و هر حوزه ی رهبری کننده لاقلاً هر سه ماه یکبار به کمیته مرکزی، درباره ی ناحیه مربوطه ی خود گزارش بدهد؛

ماده ۲۹- هر یک از مسئولین اتحادیه موظف هستند، ضوابطی را که مربوط به پاسداری و فعالیت شدید می باشد، در چهارچوب نظامنامه، به مسئولیت خود و با گزارش فوری آن به مسئولین بالاتر، مرعی دارند؛

بخش هفتم: کنگره

ماده ۳۰- کنگره، مرجع مقتنه ی تمام اتحادیه است. کلیه ی پیشنهاداتی که درباره ی تغییر نظامنامه باشند، توسط حوزه ی رهبری کننده به کمیته ی مرکزی فرستاده می شود و توسط آن کنگره مطرح می گردد؛

ماده ۳۱- هر حوزه یک نماینده به کنگره می فرستد؛

ماده ۳۲- هر حوزه ی منفرد که کم تر از ۳۰ عضو داشته باشد، یک نماینده و اگر کم تر از ۶۰ عضو داشته باشد، دو نماینده و چنان چه کم تر از ۹۰ عضو داشته باشد، سه نماینده به کنگره می فرستد و قس علیهذا. حوزه ها می توانند افرادی را که عضو اتحادیه بوده، ولی متعلق به ناحیه آن نمی باشند، به نمایندگی خود به کنگره اعزام دارند و البته در این صورت باید وظایف محوله به نماینده ی خود را مشروحاً اعلام نمایند؛

ماده ۳۳- کنگره در ماه اوت هر سال تشکیل می شود. در موارد ضروری، کمیته ی مرکزی، کنگره ی فوق العاده ای را فرا می خواند؛

ماده ۳۴- کنگره، هربار، محلی را که کمیته ی مرکزی باید در سال آینده محل اجلاسیه خود قرار دهد، تعیین می کند و محلی را که کنگره ی آینده در آن تشکیل خواهد شد، مشخص می سازد؛

ماده ۳۵- کمیته ی مرکزی دارای حق شرکت در کنگره می باشد، ولی حق رأی قطعی نخواهد داشت؛

ماده ۳۶- کنگره در پایان هر دوره اجلاسیه ی خود، علاوه بر قطعنامه ها، مانیفستی به نام حزب صادر می کند؛

بخش هشتم: تخلف از مقررات اتحادیه

ماده ۳۷- هر کس که از شرایط عضویت تخلف نماید (ماده ۲)، به مقتضای امر یا از اتحادیه برکنار و یا اخراج خواهد شد. اخراج فرد، موجب محرومیت از حق عضویت مجدد او می شود؛

ماده ۳۸- فقط کنگره حق دارد در باره ی اخراج اعضاء تصمیم بگیرد؛
ماده ۳۹- هر یک از اعضاء می تواند توسط حوزه و یا انجمن منفرد برکنار شود، مشروط بر آن که بلافاصله به مسئولین بالاتر گزارش داده شود. کنگره بالاترین مرجع رسیدگی به این موضوع است؛

ماده ۴۰- قبول مجدد عضو برکنار شده از اتحادیه، به وسیله ی کمیته ی مرکزی و به پیشنهاد حوزه صورت می گیرد؛

ماده ۴۱- مسئولین حوزه درباره ی تخلفاتی که از مقررات اتحادیه صورت گرفته است، داوری کرده و حکم را بلافاصله به مورد اجرا می گذارند؛

ماده ۴۲- اعضائی که از اتحادیه برکنار و یا اخراج شده اند، و هم چنین اصولاً تمام عناصر مظنون، باید از طرف اتحادیه تحت نظر قرار گرفته و خنثی گردند. فعالیت این گونه افراد، باید فوراً به انجمن های مربوطه گزارش شود؛

بخش نهم: امور مالی اتحادیه

ماده ۴۳- کنگره برای هر کشور، حداقل مبلغی که هر یک از اعضاء باید بپردازد، را تعیین می کند؛

ماده ۴۴ - نصف این مبلغ به کمیته ی مرکزی تعلق می گیرد و نصف دیگر آن در صندوق حوزه و یا انجمن می ماند؛

ماده ۴۵ - عواید کمیته ی مرکزی به مصارف زیر می رسند:

- ۱- تأمین مخارج ارتباطی و اداری؛
- ۲- چاپ و انتشار اعلامیه های تبلیغاتی؛
- ۳- اعزام فرستادگان مخصوص کمیته ی مرکزی در موارد لزوم؛

ماده ۴۶ - عواید مراجع محلی به مصارف زیر می رسند:

- ۱- تأمین هزینه ی مکاتبات؛
  - ۲- چاپ و انتشار اعلامیه های تبلیغاتی؛
  - ۳- اعزام گاه به گاه فرستادگان مخصوص؛
- ماده ۴۷ - چنان چه انجمن ها و حوزه هائی بیش از شش ماه حق عضویت خود را به کمیته ی مرکزی نفرستاده باشند، کمیته ی مرکزی تعلیق آن ها از اتحادیه را اعلام می دارد؛

ماده ۴۸ - مسئولین حوزه ها باید حداکثر هر سه ماه یکبار، صورت حساب مخارج و عواید خود را به انجمن های خود ارائه بدهند. مسئولین مرکزی در مورد اداره امور مالی اتحادیه و موجودی صندوق آن، به کنگره حساب پس می دهند. هر نوع سوء استفاده از پول های اتحادیه، مورد شدیدترین تنبیهات قرار می گیرد؛

ماده ۴۹ - مخارج فوق العاده و مخارج کنگره به وسیله ی حق عضویت های فوق العاده تأمین می شوند؛

بخش دهم: پذیرفتن عضو

ماده ۵۰- رئیس انجمن، مواد ۱ تا ۴۹ را برای فردی، که باید به عضویت پذیرفته بشود، می خواند و در خطابه کوتاهی، وظایف و تعهدات عضو جدید را موکداً تشریح می کند و سپس از او سؤال می نماید: "اکنون آیا مایل هستی که عضو اتحادیه بشوی؟" در صورتی که او به این سؤال جواب مثبت بدهد، رئیس از او قول شرف می گیرد که تعهدات یک عضو اتحادیه را انجام بدهد و سپس عضویت او را در اتحادیه اعلام داشته و در جلسه ی بعدی انجمن او را به اعضاء معرفی می کند؛

لندن، ۸ دسامبر ۱۸۴۷

به نمایندگی از طرف کنگره ی دوم، پائیز ۱۸۴۷

منشی: انگلس

رئیس: کارل شاپر

کلیات آثار مارکس- انگلس به انگلیسی، جلد ۶، صفحات ۵۸۵- ۵۸۸

منبع: انتشارات نسیم(بیژن هدایت) چاپ اول ژوئیه ۱۹۹۸

بازنویس: یاشار آذری

مسئول نشر کارگری سوسیالیستی: یاشار آذری

آدرس اینترنتی کتاب خانه: <http://www.nashr.de/>

ایمیل یاشار آذری: yasharazarri@gmail.com

تاریخ بازنویسی: ۱۳۸۵